

Orionis Walcheren

Jaarverslag bezwaarschriften 2018

Inhoud

Jaarverslag bezwaarschriften 2018	1
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1	4
De commissie bezwaarschriften.....	4
Hoofdstuk 2	6
Statistieken.....	6
Bezwaarschriften 2018.....	6
Vergelijking bezwaarschriften 2014 tot en met 2018.....	7
Verdeling met en zonder gemachtigde	8
Verdeling besluiten 2018.....	9
Verdeling afdelingen	10
Verdeling per gemeente.....	12
Hoofdstuk 3	13
Uitspraken in voorlopige voorziening	13
Uitspraken in beroep en hoger beroep.....	14
Hoofdstuk 4	15
Conclusies en aanbevelingen	15
Conclusies.....	15
Aanbevelingen.....	15

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de onafhankelijke commissie Bezwaarschriften over het jaar 2018. In dit jaar heeft een aantal personele veranderingen in de personele samenstelling van de commissie plaatsgevonden. Wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn hebben de voorzitter, mw. Mr. W.C Antes, en de volgende leden: mw. Mr. A.B. Evertz, mw. Mr. M.A.J. Smits en mw. Mr. R. van de Weel-van der Neut afscheid van de commissie genomen. Vanaf deze plaats past een woord van dank aan deze vertrekkende leden voor hun werk en inzet voor de commissie. Voor de nieuwe leden van de commissie was het prettig in een goed lopende trein te stappen. Aan de secretaris en plaatsvervangend secretaris past ook een woord van dank voor hun niet aflatende moeite de nieuwe leden wegwijs te maken binnen Orionis.

In 2018 was de werkwijze ook dat niet alle bezwaarschriften aan de commissie worden voorgelegd. Als de bezwaarde aangeeft niet gehoord te willen worden, wordt er zonder hoorzitting en advies van de commissie door het Dagelijks Bestuur een besluit op bezwaar genomen. De bezwaarschriften, die kennelijk niet-ontvankelijk zijn en meteen gegrond worden verklaard, worden ook niet aan de commissie ter advisering voorgelegd. Om een zo volledig mogelijk beeld te geven van de afhandeling van *alle* bezwaarschriften, worden in dit jaarverslag niet alleen de cijfers van de door de commissie behandelde bezwaarschriften opgenomen, maar ook die van de buiten de commissie afgehandelde bezwaarschriften.

Naast de inhoudelijke beoordeling van de aan de commissie voorgelegde bezwaarschriften, hecht de commissie grote waarde aan het houden van een hoorzitting. Het algemene principe in het recht dat ook de andere partij moet worden gehoord, telt zwaar. Daarnaast wordt een wellicht negatief besluit van het bestuursorgaan beter door een bezwaarde begrepen en aanvaard, wanneer hij of zij zich werkelijk gehoord voelt. Daarnaast hecht de commissie grote waarde aan de onafhankelijkheid van de commissie. De advisering door de commissie kan daardoor voor het bestuursorgaan van werkelijk toegevoegde waarde zijn bij het nemen van het besluit op bezwaar.

Voor wat betreft het jaar 2018 valt op dat het aantal ingediende bezwaarschriften fors is toegenomen ten opzichte van 2017. Binnen deze toename is ook sprake van een forse toename van het aantal bezwaarschriften dat aan de commissie is voorgelegd. Dat betekent met name voor het secretariaat een forse toename van de werkzaamheden, zowel in de fase van de voorbereiding van de hoorzitting, als in maken van de adviezen.

Namens de commissie Bezwaarschriften,

Mw. Mr. M.J. Spierdijk

Voorzitter

Hoofdstuk 1

De commissie bezwaarschriften

De commissie bezwaarschriften bestaat uit de volgende vaste leden:

Mw. mr. M. Spierdijk (voorzitter)

Mw. L. Mous (lid)

Dhr. mr. J. Packbier (lid)

Dhr. mr. J.M. van Stel (lid)

Mw. mr. G.M. Venghaus (lid)

Ambtelijke ondersteuning van de commissie geschiedt door het secretariaat van de commissie bezwaarschriften.

De bevoegdheden van de commissie zijn vastgelegd in de volgende verordeningen:

1. Verordening behandeling bezwaarschriften Participatiewet;
2. Verordening behandeling bezwaarschriften Sociale regelingen;
3. Verordeningen behandeling bezwaarschriften Orionis Walcheren Ambtenaren;
4. Regeling Geschillen- en Bezwarencommissie Orionis Walcheren WSW.

De commissie is tevens bevoegd om te adviseren over bezwaarschriften die ingediend zijn door ambtenaren en medewerkers met een WSW-indicatie tegen een besluit van het Dagelijks Bestuur. Daarbij is de commissie bevoegd om het Dagelijks Bestuur te adviseren over geschillen tussen het Dagelijks bestuur en medewerkers met een WSW-indicatie en bezwaarschriften.

Het Dagelijks Bestuur bepaalt op grond van artikel 7:3 Awb welke zaken aan de commissie worden voorgelegd voor advisering. Iedere bezwaarmaker krijgt een ontvangstbevestiging met daarbij een antwoordformulier. Sinds 2017 kunnen mensen ambtelijk worden gehoord in eenvoudige gevallen.

- Een afstemming van de uitkering op basis van de eerste of tweede categorie zoals verwoord in de afstemmingsverordening;
- de wet openbaarheid van bestuur;
- de wet dwangsom;
- besluiten tot buiten behandeling stellen van een aanvraag bijzondere bijstand en minimaregelingen wordt van het horen door de commissie afgezien.

Het horen wordt gedaan door het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie. Zij nemen het gesprek op en maken een verslag. Dit gesprek kan telefonisch of in persoon plaatsvinden. Hiermee wordt een efficiëntere uitvoering van het afhandelen van bezwaarschriften bereikt.

Op het antwoordformulier kan de bezwaarmaker aangeven of hij/zij gehoord wil worden. Afhankelijk van het besluit waar het bezwaar zich tegen richt is dit door de commissie of ambtelijk. Als de bezwaarmaker heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht om gehoord te worden, of niet binnen 14 dagen na ontvangst van het antwoordformulier reageert, wordt de bezwaarmaker niet gehoord. Dit geldt ook voor bezwaren die kennelijk niet-ontvankelijk en kennelijk ongegrond zijn of indien er volledig wordt tegemoet gekomen aan het bezwaar en de belangen van anderen daardoor niet kunnen worden geschaad.

Mede door de invoering van het ambtelijk horen zijn alle ingediende bezwaarschriften (op 1 na) binnen de wettelijke termijn afgehandeld (99,8 %). Dit ondanks de doorgezette stijging van het aantal bezwaarschriften (in 2018 13 % bovenop de stijging van 27 % in 2017).

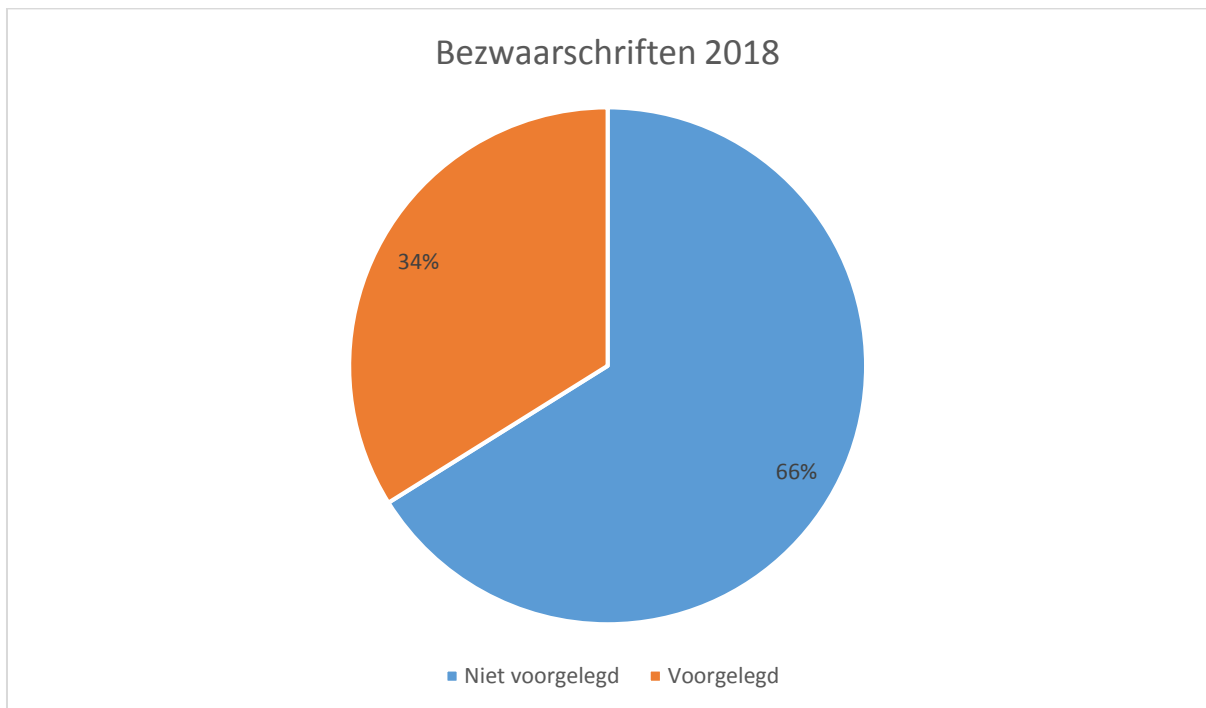
De stijging van het aantal bezwaren komt onder meer door een striktere toepassing van de plichten die de Participatiewet oplegt. Door de ruimere arbeidsmarkt zijn er meer banen en hebben ook de mensen die wat verder van de arbeidsmarkt afstaan na een aantal jaren minder actieve begeleiding, nu weer kansen op de arbeidsmarkt. Ook worden mensen die niet reageren op uitnodigingen daarna door Handhaving opgeroepen. Dit lijkt geregeld tot een beëindiging van de uitkering, wat ook zorgt voor een stijging van het aantal bezwaren.

Hoofdstuk 2

Statistieken

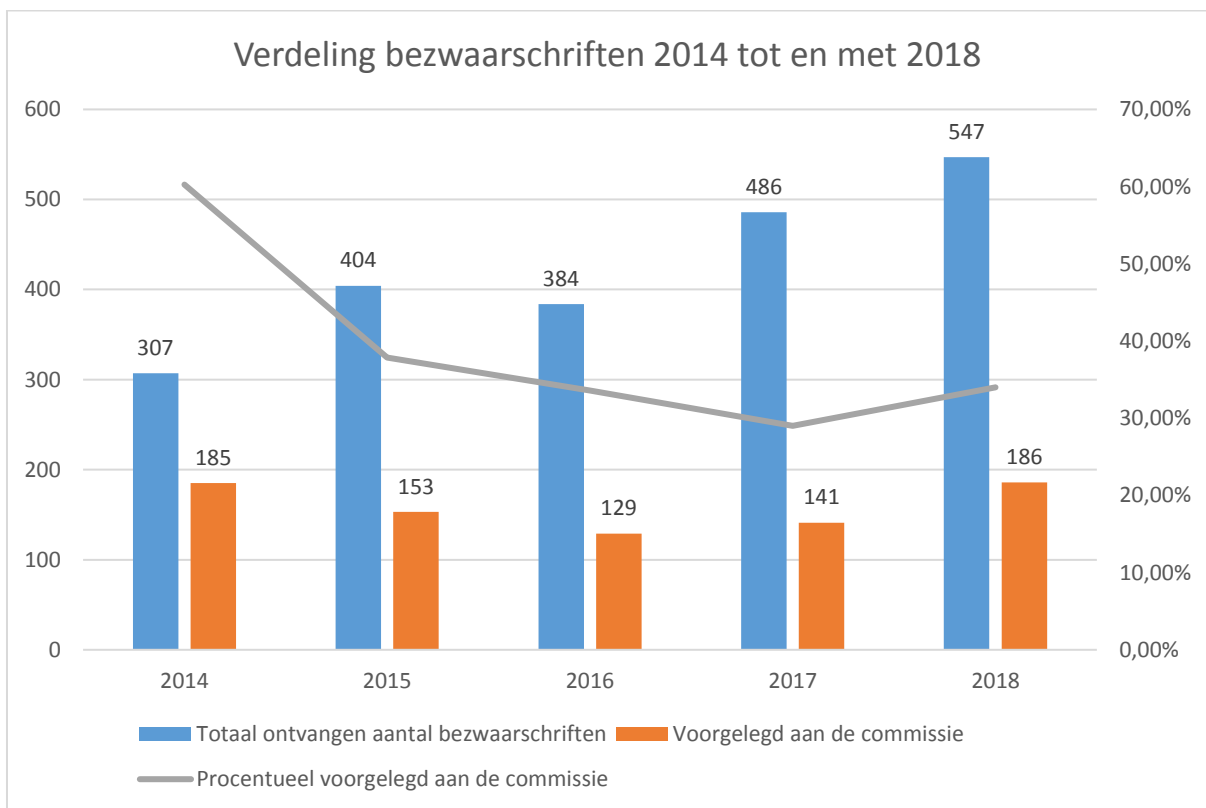
Bezwaarschriften 2018

Over het jaar 2018 zijn er in totaal 547 bezwaarschriften bij Orionis Walcheren ingediend. De commissie heeft in totaal 186 bezwaarschriften van het jaar 2018 behandeld, verdeeld over 32 hoorzittingen, inclusief de uitloop naar 2019. Dit betekent dat 361 van de bezwaarschriften, oftewel 66 %, niet aan de commissie zijn voorgelegd. Hiertegenover staat 34 %, 186 bezwaarschriften, die wel door de commissie zijn behandeld.

Vergelijking bezwaarschriften 2014 tot en met 2018

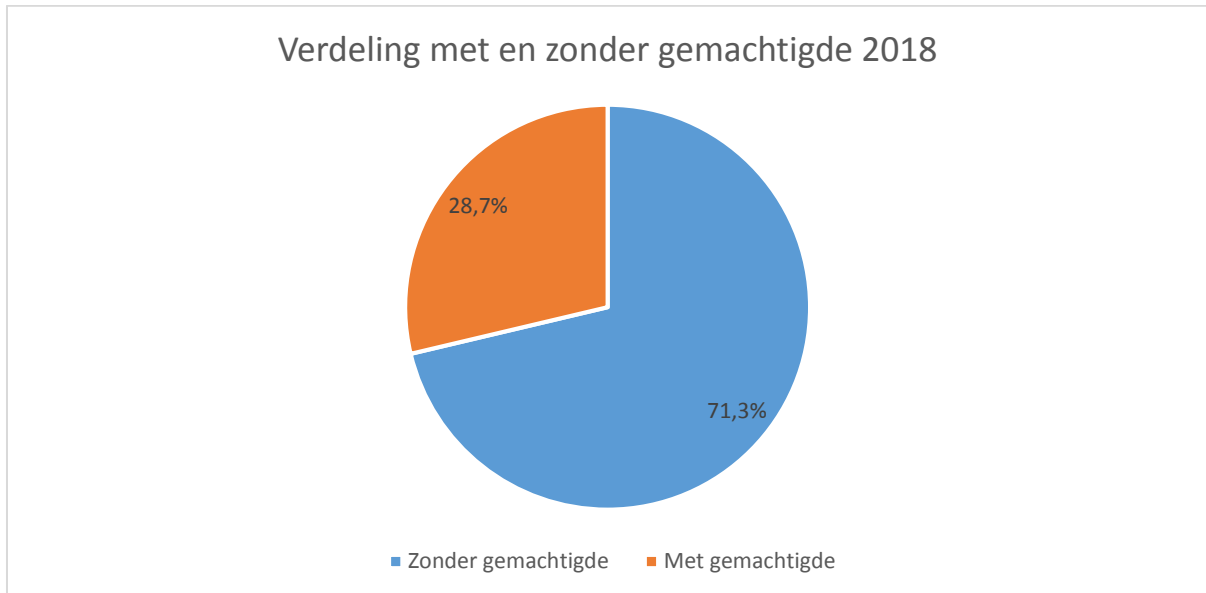
Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Door Orionis Walcheren ontvangen bezwaarschriften	307	404	384	486	547
Door de bezwaarschriftencommissie afgehandelde bezwaarschriften	185	153	129	141	186
Procentueel door de commissie afgehandeld van het totaal	60,26%	37,87%	33,59%	29,01%	34,00%

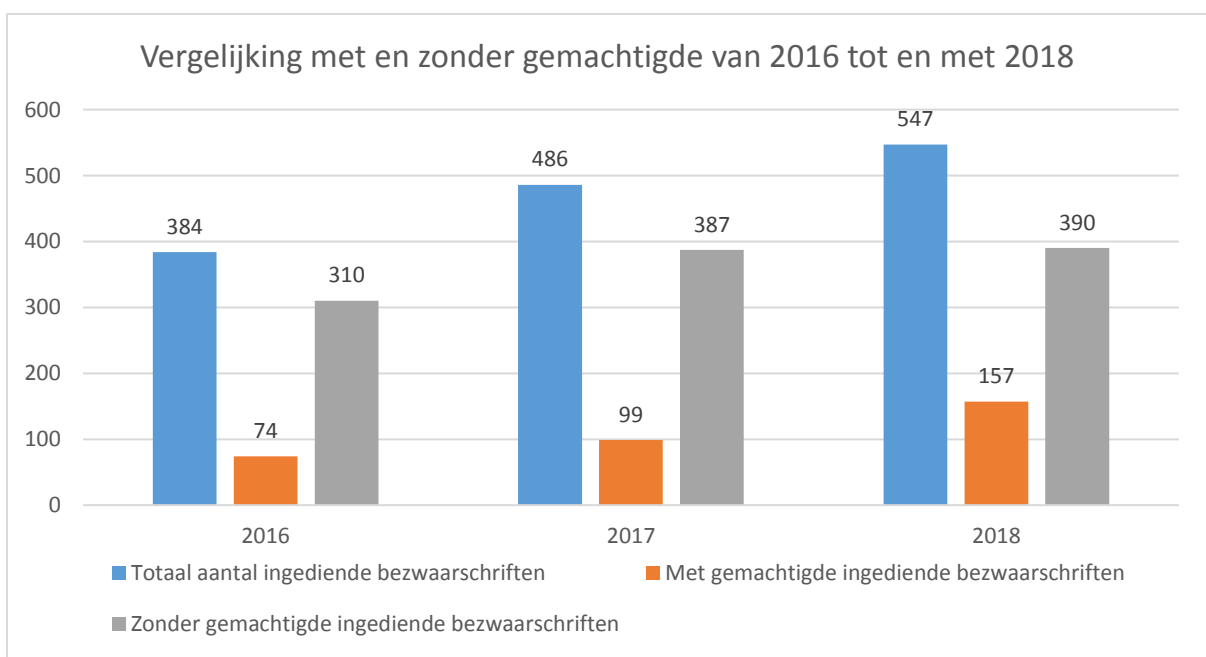
Er is in 2018 een stijging van 13 % t.o.v. 2017 van het aantal ingediende bezwaarschriften te zien. De grijze lijn geeft een kleine procentuele stijging van 5 % te zien in het aantal bezwaarschriften dat is vorgelegd aan de commissie.

Verdeling met en zonder gemachtigde

Van de 547 bezwaarschriften zijn er 157 ingediend met behulp van een gemachtigde (advocaat, bewindvoerder, maatschappelijk werk, etc.). Dit is 29 % van het totaal aantal ingediende bezwaarschriften. Er zijn 390 bezwaarschriften zonder gemachtigde ingediend. Er is een stijging van ruim 8 % in 2018 te zien van het aantal bezwaarschriften dat is ingediend met behulp van een gemachtigde t.o.v. 2017.

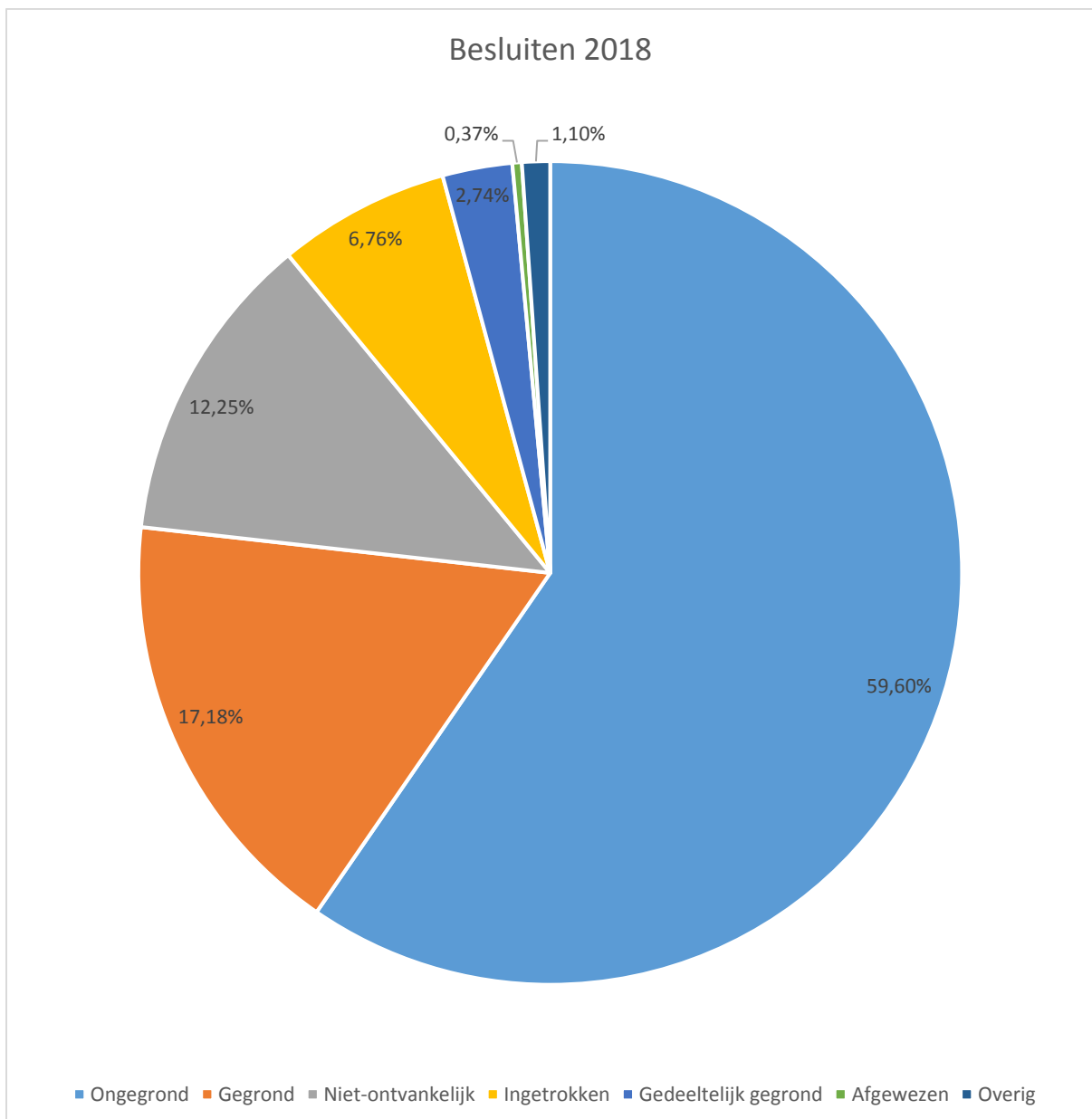
Jaar	2016	2017	2018
Totaal aantal ingediende bezwaarschriften	384	486	547
Met gemachtigde ingediende bezwaarschriften	74	99	157
Procentueel met gemachtigde ten opzichte van het totaal	19,27%	20,37%	28,70%

Verdeling besluiten 2018

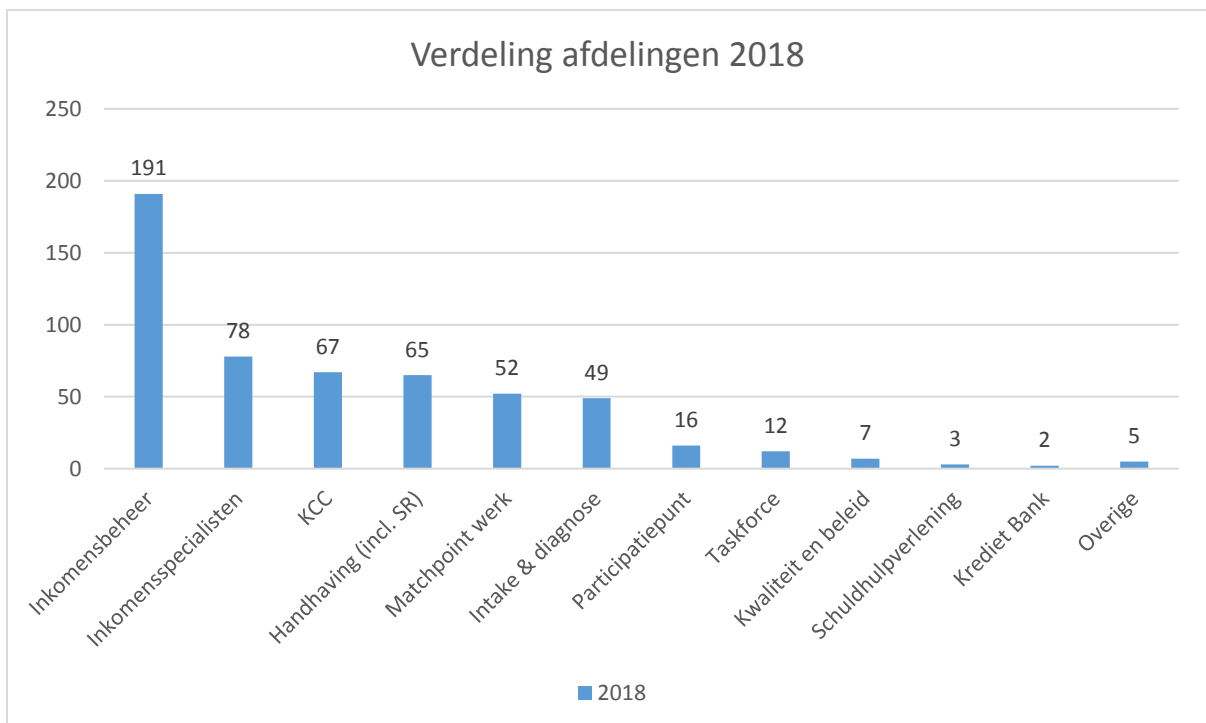
Besluiten	Totaal	Commissie	Zonder commissie	Tel. gehoord	Procentueel van het totaal
Ongegrond	326	161	163	2	59,60%
Geground	94	7	87	0	17,18%
Niet-ontvankelijk	67	1	66	0	12,25%
Ingetrokken	37	5	32	0	6,76%
Gedeeltelijk geground	15	11	4	0	2,74%
Afgewezen	2	0	2	0	0,37%
Overig	6	0	6	0	1,10%
Totaal	547				

Van de 185 bezwaren die zijn behandeld door de commissie, is er in twee zaken contrair gegaan; dan is er een besluit genomen dat niet in lijn is met het advies van de commissie.

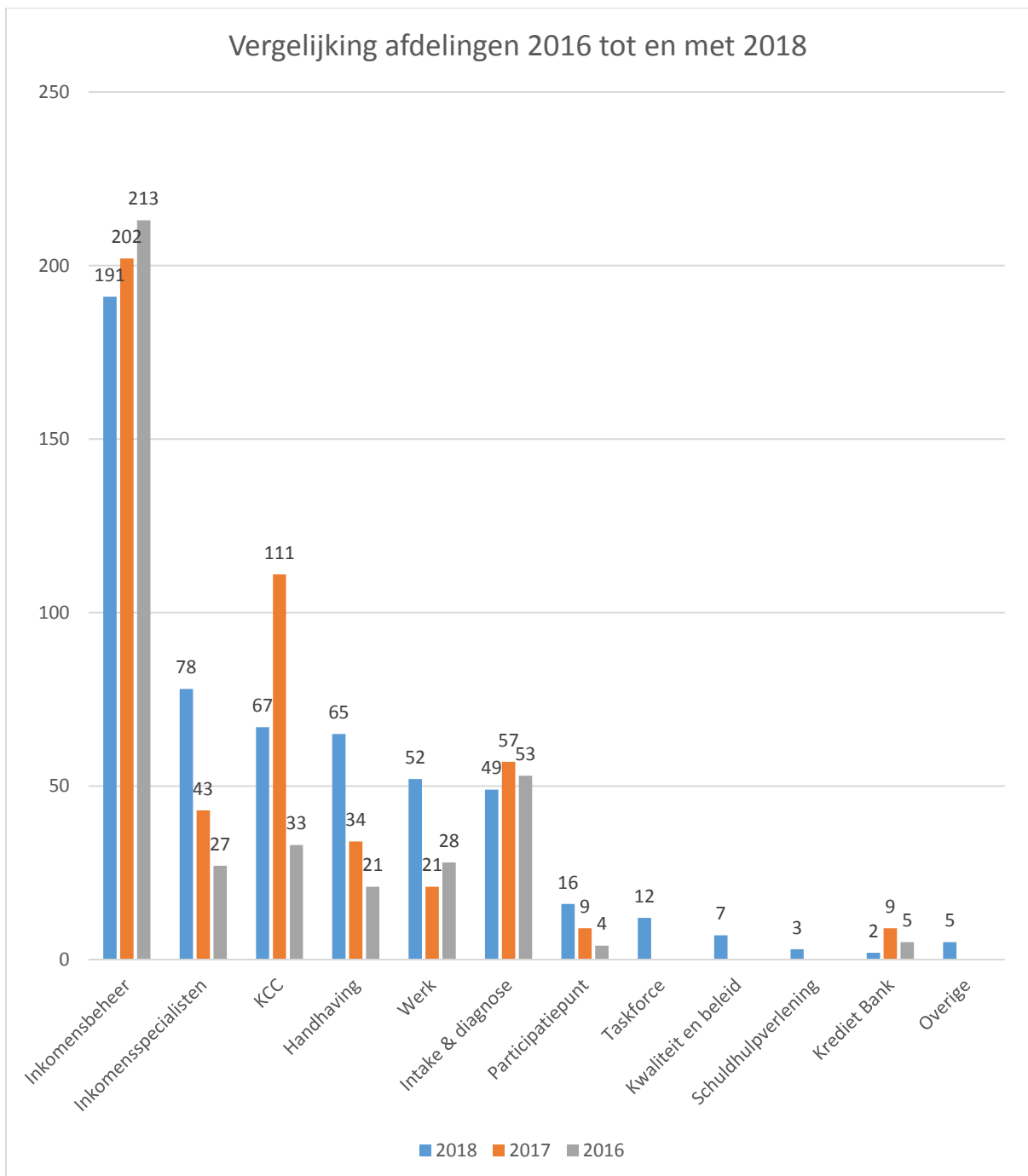
Verdeling afdelingen

	2018	
Afdeling	Totaal	Procentueel
Inkomensbeheer	191	34,92%
Inkomensspecialisten	78	14,26%
KCC	67	12,25%
Handhaving (incl. SR)	65	11,88%
Werk	52	9,51%
Intake & diagnose	49	8,96%
Participatiepunt	16	2,92%
Taskforce	12	2,19%
Kwaliteit en beleid	7	1,28%
Schuldhelpverlening	3	0,55%
Krediet Bank	2	0,37%
Overige	5	0,91%
Totaal	547	

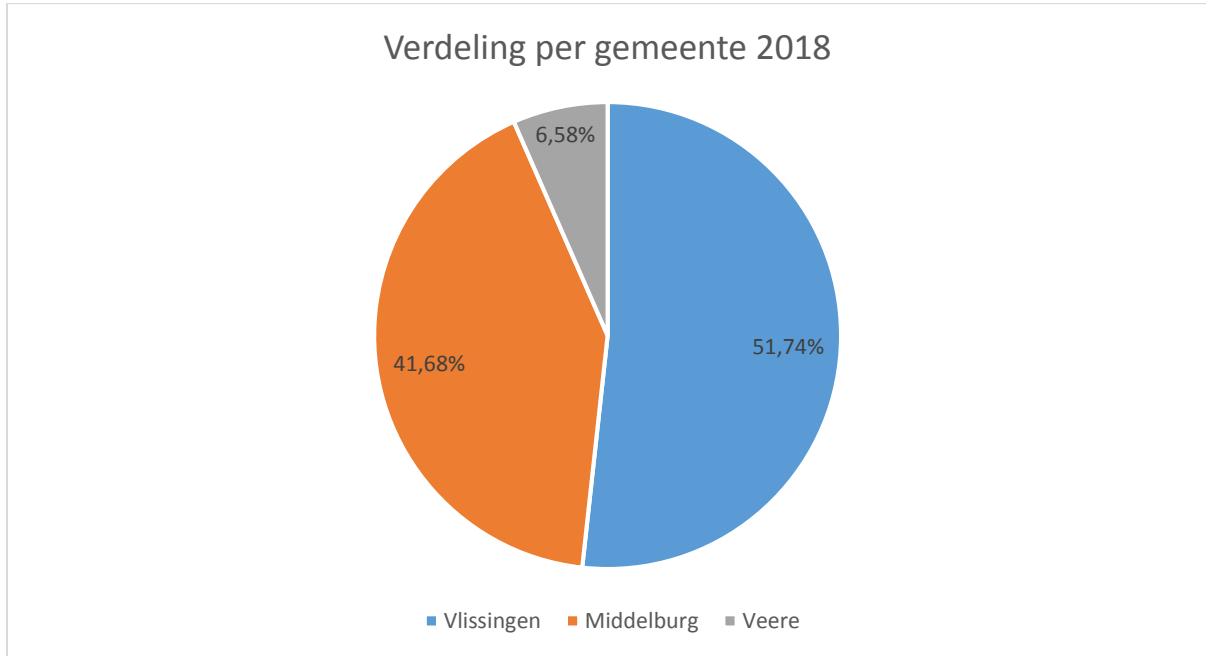
	2017	
Afdeling	Totaal	Procentueel
Inkomensbeheerder	202	41,56%
Inkomensspecialisten	43	8,85%
KCC	111	22,84%
Handhaving (incl. SR)	34	7,00%
Werk	21	4,32%
Intake & diagnose	57	11,73%
Participatiepunt	9	1,85%
Kredietbank	9	1,85%
Totaal	486	

	2016	
Afdeling	Totaal	Procentueel
Inkomensbeheerder	213	55,47%
Inkomensspecialisten	27	7,03%
KCC	33	8,59%
Handhaving (incl. SR)	21	5,47%
Werk	28	7,29%
Intake & diagnose	53	13,80%
Participatiepunt	4	1,04%
Kredietbank	5	1,30%
Totaal	384	

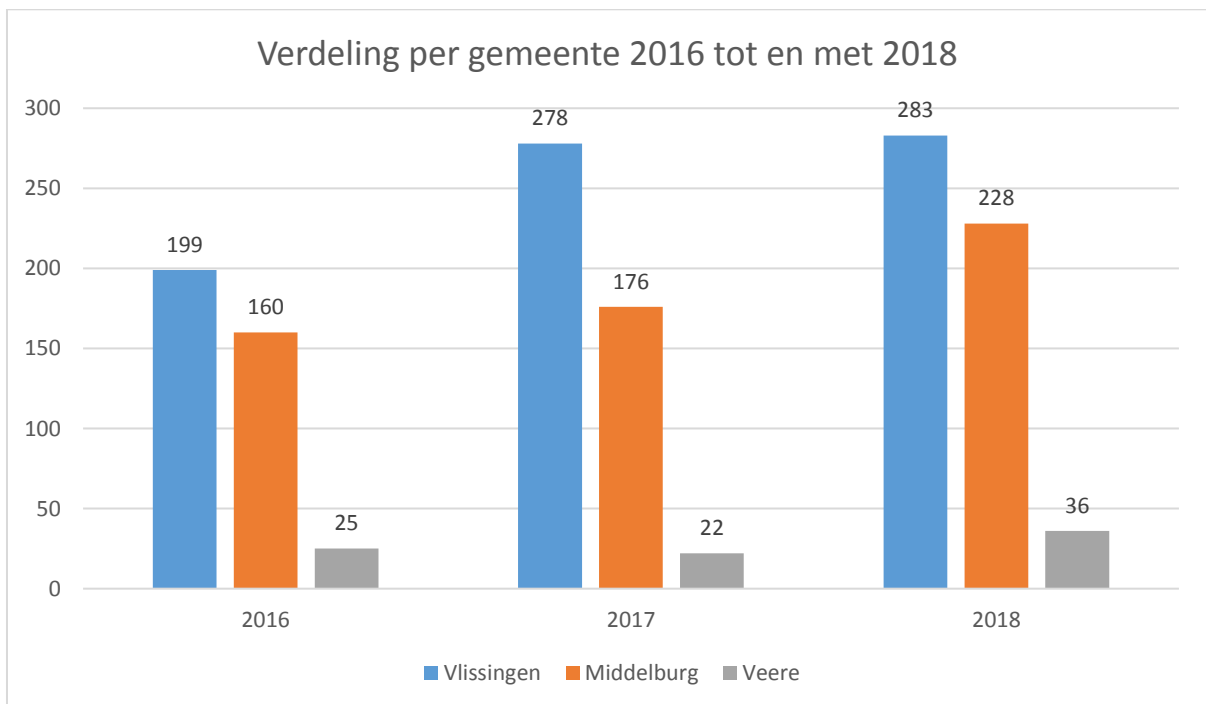

Verdeling per gemeente

In 2018 zijn er 547 bezwaarschriften ingediend. Het grootste gedeelte hiervan, 283 bezwaarschriften, is afkomstig vanuit de inwoners van de gemeente Vlissingen. Vanuit de gemeente Middelburg hebben 228 inwoners een bezwaarschrift ingediend, en vanuit de gemeente Veere zijn er 36 bezwaarschriften bij ons ingediend.

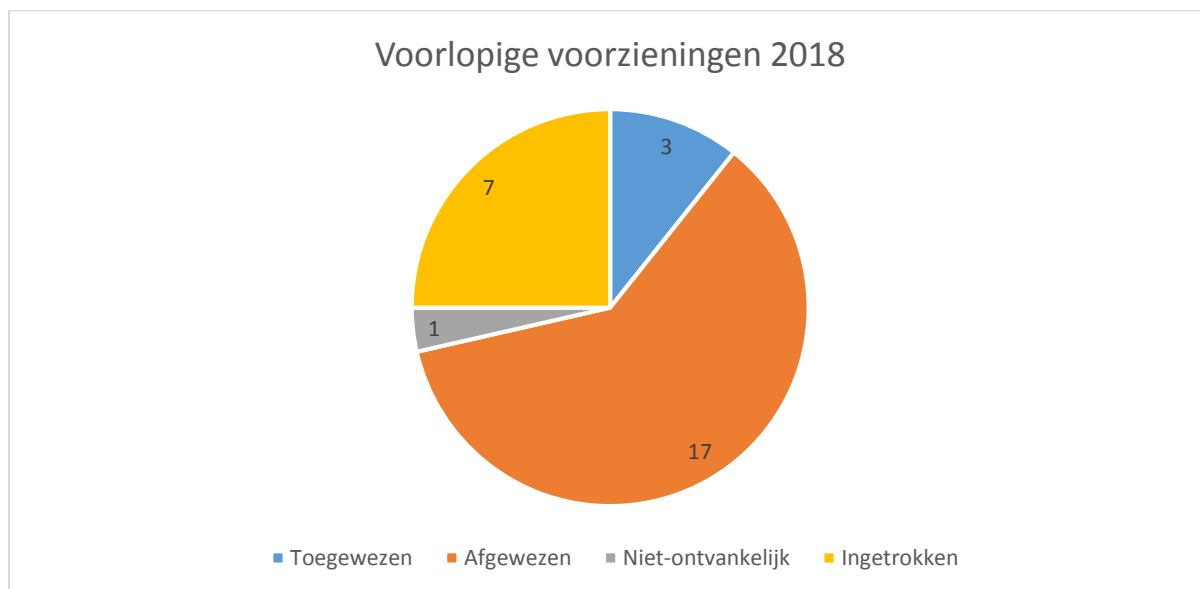
Gemeente/jaar	Totaal	Vlissingen	Middelburg	Veere	Overige
2016	384	199	160	25	0
2017	486	278	176	22	10
2018	547	283	228	36	0

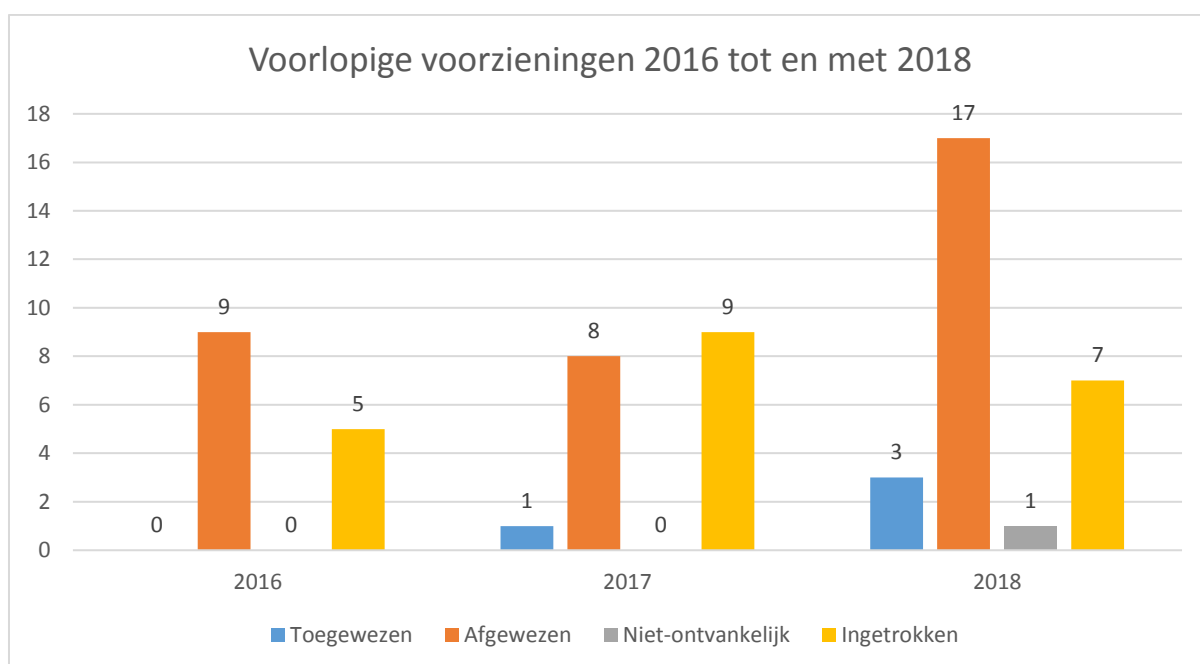
Hoofdstuk 3

Uitspraken in voorlopige voorziening

In 2018 zijn er 28 voorlopige voorzieningen aangevraagd, er zijn 3 voorlopige voorzieningen toegewezen, 17 voorlopige voorzieningen zijn afgewezen, 1 voorlopige voorziening was niet-ontvankelijk en 7 voorlopige voorzieningen zijn ingetrokken. Vaak is het intrekken van een voorlopige voorziening het resultaat van overleg tussen de gemachtigde en Orionis, of een schikking.

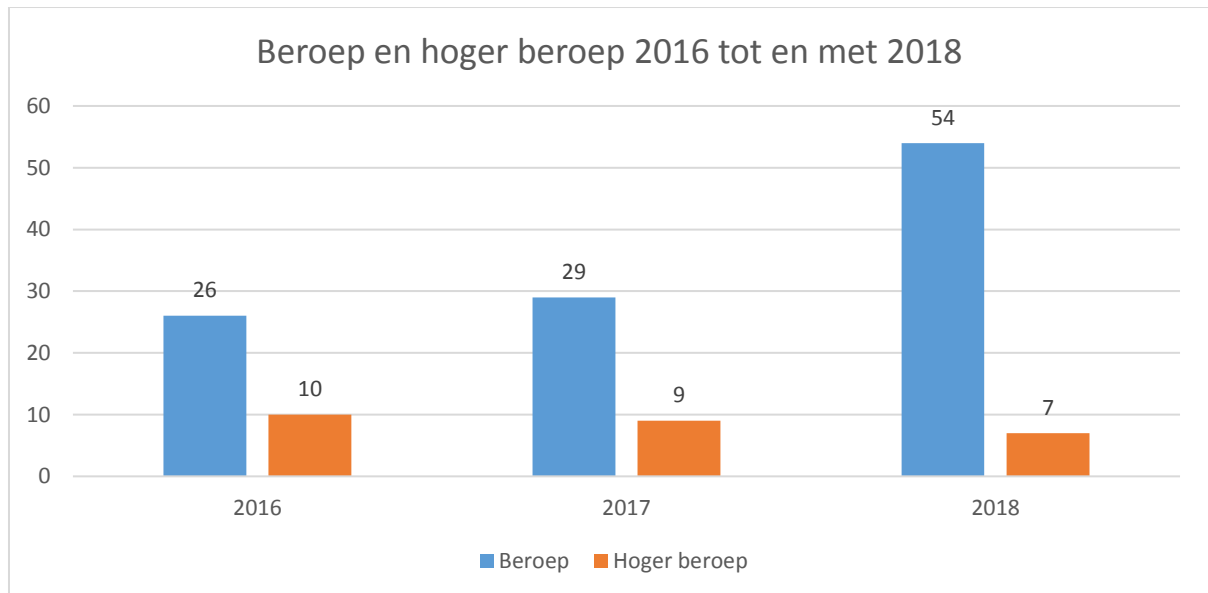
Jaar/besluit	Totaal	Toegewezen	Afgewezen	Ingetrokken	Niet-ontvankelijk
2016	14	0	9	5	0
2017	18	1	8	9	0
2018	28	3	17	7	1

Uitspraken in beroep en hoger beroep

In 2018 is er 54 keer beroep aangetekend tegen een besluit op bezwaar. Er is 10 keer hoger beroep ingesteld. Niet in alle zaken is al uitspraak gedaan. In de zaken waar het wel is gedaan, zijn 11 zaken ongegrond verklaard, 3 gegrond, 3 ingetrokken, 3 niet-ontvankelijk en 6 schikkingen getroffen. In de zaken waar hoger beroep is ingesteld is nog geen uitspraak gedaan.

Jaar	Soort	Aantal	Ongegrond	Gegrond	Ingetrokken	Niet-ontvankelijk	Schikking
2016	Beroep	26	15	3 (ged.)	5	2	
	Hoger beroep	10	5	0	3	0	2
2017	Beroep	29	17	3	2	3	1
	Hoger beroep	9	4	0	1	1	1
2018	Beroep	54	11	3	3	3	6
	Hoger beroep	7	0	0	0	0	0

Jaar	Beroep	Hoger beroep
2016	26	10
2017	29	9
2018	54	7

Er is in 2018 25 maal vaker beroep aangetekend tegen een besluit op bezwaar dan in 2017; een stijging van 86 % ten opzichte van 2017. In verhouding met de stijging van het aantal bezwaarschriften is het aantal beroepszaken nog 4 % extra gestegen.

Hoofdstuk 4

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Er is sprake van een forse toename van het aantal bezwaarschriften in 2018, wanneer men de cijfers vergelijkt met het voorgaande jaar 2017. Van de 186 bezwaarschriften die via de commissie zijn gelopen, is in 161 gevallen geadviseerd tot ongegrond, in zeven gevallen gegrond, in één geval niet-ontvankelijk en in 11 gevallen tot gedeeltelijk gegrond. Dit betekent dat in bijna 90 % van de aan de commissie voorgelegde bezwaarschriften door de commissie geoordeeld is dat het bestreden besluit in stand kon blijven. Dat betekent naar de mening van de commissie dat de besluitvorming door Orionis in zijn algemeenheid goed op orde is. Dat betekent overigens niet dat de aandacht mag verslappen voor wat betreft de onderwerpen als zorgvuldige voorbereiding en deugdelijke motivering van besluiten.

Voorts constateert de commissie met genoegen dat Orionis in slechts twee gevallen contrair is gegaan aan een advies van de commissie.

Het aantal bezwaarschriften, dat aan de commissie is voorgelegd, is in 2018 met bijna één derde toegenomen. Ten aanzien van de secretariële ondersteuning constateert de commissie dat de werkdruk, mede gelet op deze grote toename van het aantal bezwaarschriften, op bijna onaanvaardbare wijze is toegenomen.

Uit de ervaring van de commissie blijkt voorts dat een grote hoeveelheid bezwaarmakers bezwaar maakt uit onbegrip. Zij begrijpen niet waarom hun aanvraag is geweigerd of voelen zich niet op een juiste manier behandeld. Dat de wet- en regelgeving als bekend mag worden verondersteld, is in veel gevallen niet *de* manier om uitleg te geven. Er zou bij de uitleg rekening gehouden moeten worden met de 'taal' van de doelgroep. Dat zou de pijnpunten, die veelal tijdens een hoorzitting naar voren komen, in veel gevallen kunnen voorkomen.

Verder komt het regelmatig voor dat de tekst van de regelgeving niet helemaal gelijk is aan de omschrijving op de website. Bezwaarmakers beroepen zich vaak op hetgeen zij op de website lezen. Voor een bezwaarmaker is het vaak moeilijk te begrijpen dat niet de website, maar de regelgeving doorslaggevend is.

Aanbevelingen

1. De commissie vraagt blijvende aandacht voor een zorgvuldige voorbereiding en deugdelijke motivering van de besluiten.
2. Voorts vraagt de commissie aandacht voor de verwoording van de geldende regelgeving op de website van Orionis.
3. De commissie sluit aan bij de in eerder jaren gedane aanbeveling dat wetgeving en beleidsregels op een duidelijke en actieve manier worden gecommuniceerd naar de cliënten van Orionis. Het publiceren van regels en verordeningen door Orionis is tevens een punt van aandacht.